

PROF. DR. AVNİ GÖZÜTOK

Hüsna KOTAN*

1. Prof. Dr. Avni Gözütok'un Öz Geçmişi:

05 Aralık 1954 tarihinde Erzurum'un Narman ilçesine bağlı Göllü köyünde dünyaya geldi.

İlköğrenimini adı geçen köyde, orta öğrenimini Sivas'ta tamamladı.

1974 yılında girdiği Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden 1978'de mezun oldu.

1979-1984 yılları arasında Kars Çıldır Lisesi ve Erzurum Karayazı Lisesinde Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni olarak çalıştı.

1984 yılında Atatürk Üniversitesinde Türk Dili Okutmanı olarak göreve başladı. Bu görevi esnasında lisansüstü öğrenimine devam etti ve 1986'da Prof. Dr. Kemal Yavuz yönetiminde hazırladığı *Âşık Paşa'nın Garîbnâmesi: İlk Dört Bâbının Transkripsiyonlu Metni, Gramer-Kelime Teşkili, Çekimleri ve Seçme Lugat* adlı tezi ile yüksek lisans eğitimini tamamladı. Aynı yıl doktora eğitimine başladı

Gözütok, 1990'da Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde Araştırma Görevlisi olarak göreve başladı.

1991 yılında Prof. Dr. Efrasiyap Gemalmaz yönetiminde *Garîbnâme'nin Dili Üzerinde Sistematik Bir Gramer Çalışması* adlı tezi hazırlayarak doktora eğitimini tamamladı ve "Doktor" unvanını aldı.

1992 yılında adı geçen bölümde Yardımcı Doçent Doktor olarak göreve başladı.

1995'te Bölüm Başkan Yardımcılığı; 2001'de Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Müdür Yardımcılığı yaptı.

2002 yılında "Doçent", 2008'de ise "Profesör" unvanını aldı.

23 Ocak 2015 tarihinde geçirdiği kalp krizi sonucu hayatını kaybeden Gözütok, evli ve iki çocuk babası idi.

---

* Yrd. Doç. Dr; Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, husna@atauni.edu.tr.

2. Prof. Dr. Avni Gözütok'un Yayınları:

2.1. Kitapları:

Gözütok, A. (2001). *Hacı Atmacaoğlu Muhiddin Mehmed, Mecmau'l-Kavaid (gramer-metin-sözlük)*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Gözütok, A. (2001). *Hayatî, Mahzenü'l-Esrâr (metin-dizin-ıtkıbasım)*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Gözütok, A. (2008). *Haydar Tilbe, Mahzenü'l-Esrâr (inceleme-metin-dizin-ıtkıbasım)*. Erzurum: Fenomen Yayınları.

2.2. Makaleleri:

Gözütok, A. (1997). Türkiye Türkçesinin ilk sözlüğü Lehce-i Osmanî. *Atatürk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Bilimleri Araştırma Dergisi*, 24, 29-38.

Gözütok, A. (1998). Türkçe-Arapça-Farsça bir sözlük: Sebebü Takviyyeti't-Tahsil ve Necatu Tazyi'il-Vaqt. *Aspektı Gumanitarnih İssledovaniy, İzdatelstvo Tatarskogo Gasudarstvennogo Gumanitarnogo İnstituta*, 88-91.

Gözütok, A. (2000). Dede Korkut Kitabı'nın söz diziminde kim / ki bağlaçlı cümlelerin yeri. *Tedqiqler 1, Azərbaycan Elmler Akademiyası Nesimi Adına Dilçilik İnstitutu*, 45-51.

Gözütok, A. (2000). Divan şiirinin dil yönünden bazı özellikleri. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 14, 1-3.

Gözütok, A. (2001). Muhammed Kerim Bulgarî'nin Bulgarca [Tatarca]-Arapça-Farsça sözlüğü. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 18, 57-78.

Gözütok, A. (2007). Türkiye Türkçesinde karma kelimeler. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 36, 16-22.

Gözütok, A. (2007). Yûnus Emre Dîvânı'nda bazı kelimelere farklı yorumlar. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 35, 1-11.

2.3. Bildirileri:

Gözütok, A. (2009). Yûnus Emre Dîvânı'nda bazı kelimelere farklı yorumlar. *Uluslararası Türklük Bilgisi Sempozyumu, 25-27 Nisan 2007 Bildiriler-1 (A-J)*. Erzurum: Mega Ofset Matbaacılık. 405-412.

Gözütok, A. (2012). *Âşık Sümmanî'nin dili. 1. Uluslararası Aşık Sümmani ve Aşıklık Geleneği Sempozyumu*. Erzurum.

2.4. Katıldığı Paneller:

Bahtiyar Vahabzâde: dil, anadili hakkında görüşleri. *Bahtiyar Vahabzâde Paneli, Türk Dilinin Öncüleri*, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü, 25 Aralık 2005, Erzurum (Panelist).

Mevlâna, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü, 14 Nisan 2004, Erzurum (Panel Yöneticisi).

Türk Dünyasında Yazı, Dil ve Edebiyat, Türk Dünyası Edebiyatının Ortak Problemleri Paneli, 25 Aralık 2002, Erzurum (Panelist).

Uluslararası Türklük Bilgisi Sempozyumu, 25-27 Nisan 2007, Erzurum (Panel Yöneticisi).

Yusuf Has Hacib ve Kutadgu Bilig. *Türk Dilinin Öncüleri*, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü, 14 Nisan 2004, Erzurum (Panelist).

3. Prof. Dr. Avni Gözütok'un Yönettiği Tezler:

3.1. Doktora Tezleri:

Güzeldir, M. (2002). *Abuşka Lügati (giriş-metin-indeks)*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Çiçek, A. (2003). *Ebü'l-Leys es Semerkandî Tefsiri tercümesi ilk üç surenin dil özellikleri (inceleme-metin-dizin)*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Efendioğlu, S. (2007). *Muhammed bin Hacı İvaz, Cinânü'l-Cenân (inceleme-metin-dizin)*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Delice, T. B. (2010). *Türkmen Türkçesinde fiil*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yılmaz, Ç. (2011). *Ahmedî (Akkoyunlu) Esrâr-Nâme tercümesi: inceleme-metin-dizin*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özdemir, A. (2014). *Kazak Türkçesinde hâl kategorisi*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Üstün, M. C. (2014). *Hamdullah Hamdî'nin Yûsuf u Zelîhâ mesnevisi (gramer-metin-dizin)*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

3.2. Yüksek Lisans Tezleri:

Güzeldir, M. (1995). *Cefayî, Dakâyîku'l-Hakâyîk (gramer incelemesi-metin-indeks)*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1995.

Akpınar, E. (1997). *Dede Korkut Kitabı'nın sözdizimi*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Bankır, M. M. (1997). *Gülşen-i Raz (gramer-metin-gramatikal indeks)*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Çiçek, A. (1997). *1928 tarihine kadar yazılmış Fransızca-Türkçe, Türkçe-Fransızca ve çok dilli sözlükler üzerine bir dil araştırması*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Deveci, S. (1997). *Sirace'l-Kulûb üzerinde sentaks çalışması (cümle yapıları)*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Efendioğlu, S. (2000). *Veled Çelebi, Türk diline medhal (inceleme-metin-dizin)*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Akbaş, E. (2001). *Necati Beğ Divanı'ndaki kasidelerin dil özellikleri ve sözlüğü*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yılmaz, Ç. (2003). *Atabetü'l-Hakâyîk'in söz dizimi*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yılmaz, F. (2003). *Türkiye ve Azerbaycan Türkçesinde bazı organ adları ve kullanım alanları (bir karşılaştırma)*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Devrişeva, L. (2004). *Türkiye Türkçesi ve Kazak Türkçesinde çekim ekleri (bir karşılaştırma)*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Sağlam, F. (2012). *Karaca Oğlan'ın şiirlerinde fiiller*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Mashkoor Khan, G. (2014). *Türkçe ve Hintçe-Urducada ortak kelimeler*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

4. Prof. Dr. Avni Gözütok'un Albümünden Birkaç Kare:

Foto 1: Prof. Dr. Avni Gözütok Aşık Sümmani Sempozyumunda bildiri sunarken

Foto 2: Prof. Dr. Avni Gözütok, doçentlik imtihanı sonrasında jüri üyeleriyle birlikte

Foto 3: Prof. Dr. Avni Gözütok, bir tez savunması sonrasında Türk Dili kürsüsündeki öğretim üyeleri ile birlikte (Doç. Dr. Funda KARA, Prof. Dr. Kâzım KÖKTEKİN, Prof. Dr. Muharrem DAŞDEMİR)

Foto 4: Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ'ın objektifinden

Foto 5: Prof. Dr. Avni Gözütok Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi bahçesinde bölüm arkadaşları ile birlikte (Doç. Dr. A. Özgür GÜVENÇ, Doç. Dr. Gülhan ATNUR, Doç. Dr. Funda KARA, Prof. Dr. Mehmet TÖRENEK, Arş. Gör. Serkan ÇAKMAK, Arş. Gör. Zehra KIMIŞOĞLU, Yrd. Doç. Dr. Şebnem KOBYA, Yrd. Doç. Dr. Hüsna KOTAN)

Foto 6: Narman Peri Bacaları gezisi (Yrd. Doç. Dr. Mahmut KARADEMİR, Arş. Gör. Sedat KARDAŞ ve Doç. Dr. Süleyman EFENDİOĞLU ile birlikte...)

5. Prof. Dr. Avni GÖZÜTOK'un Vefatına Düşürülen Tarihler:

Güher-i şark ile tanzîm edilsin tarih-i mevti

Ki fâni dünyaya kanmadı Avnî gözi tok gitdi

که فانی دنیایه قانمادی عونى كوزى طوق كیتدی	1190
کهر شرق	825
	2015

Prof. Dr. Orhan Kemâl TAVUKÇU / Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Târih berây-ı vefât-ı Avnî Gözütok

İrtihâlin eyleyen gûş derde gark olup dedi

N'ola feryâd eylesem Ya 'kûb-veş eyvâh ki

Koptu gökten bir şiven kim sîne-çâk oldu cihân

Hâce Avnî vâsıl oldu avn-i Hakka vâh ki

“Şeş cihetten gelir âvâz-ı te'essüf” Âkifâ

Rihletiyile ehl-i ilmi etdi mahzûn âh ki

رحلتیله اهل علمی ایئدی محزون آه که

(1436)

Arş. Gör. Mehmet Akif GÖZİTOK / Erzurum Teknik Üniversitesi